

“Big Brother” Meğer Bizi İzlemiyormuş

Sanayi Casusu “Echelon”

Global bir paranoya içinde, Amerika'nın dünyada olan biten herşeyi izlediğini, tüm e-mailleri, tüm faksları, tüm telefon konuşmalarını dinlediğine inanıyorduk. Hatta bu sistemi çökertmek için özel olarak üretilmiş virüsler bile vardı...

Çok değil birkaç ay önce, Amerika'nın dünyadaki tüm iletişim sistemlerini izlemek üzere İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra geliştirdiği Echelon sistemini yanıltmak ve milyonlarca sahte alarm almasına neden olmak için “bomba, cinayet, suikast, saldırı, silah...” gibi terörizmle bağlantılı kelimelerle dolu mailler göndermek üzere hazırlanmış bir Echelon virüsü ile tanışmıştık. Pek çok kimse Echelon'un ne olduğunu bile bilmiyordu ve bu virüsü önemsemedi bile. Ancak birçok devlet, Amerika ile bazı İngilizce konuşan müttefiklerinin elinde bulunduğu inanan bu dinleme sistemi hakkında yeterince endişe duyuyordu ki, 31 Avrupa ülkesinin parlamento-

düzyer CIA ve Amerikan ulusal güvenlik departmanı yetkilileri ile görüşmek için New York'a kadar gitmişlerdi ve elbette Amerikalıların Echelon hakkında bilgi vereceklerini umdukları bu toplantının son dakikada Amerikalılar tarafından sudan bahanelerle iptal edilmesini de beklemiyorlardı.

Sonraki günlerde Avrupa parlamentosu elindeki yetersiz bilgiyle de olsa, Echelon hakkında bir rapor yayınladı. Bu rapor, soğuk savaşın bittiği dönemde, KGB tehlikesi kalktığı için CIA'in de önemini yitirdiği tartışmalarının alevlendiği günlerde Amerika Başkanı'nın televizyonlara çıkıp CIA'ı savunduğu ve CIA'ye bundan sonra Amerika'nın “ticari çıkarları-

nı” koruması görevini verdiğini açıklaması ile oluşan fiili bir durumla örtüşüyordu.

Amerika'nın deneyimli ve korkutucu gizli örgütü eskiden nasıl Amerika'nın siyasi rakiplerini çökertmek için “gizli operasyonlar” yaptıysa, bundan sonra da Amerika'nın “ticari rakipleri”ni çökertmek için gizli operasyonlar düzenleyebilecek yorumları yapıldı. Bu durumu bir şekilde ifade etmek gerekirse; Soğuk savaş dönemi bitmişti, sanayi casusluğu savaşları dönemi başlamıştı. Pek çok kimşenin gözünden kaçan veya dile getirilmeyen bu endişeler, yıllar sonra Avrupa Birliği'nin Echelon sistemi için hazırladığı ve gayri resmi olarak basına sızdırılan;

gazetelerde yer alan raporlarda yer aldı. Avrupalılar açık olmasa da Amerika'yı, dünyadaki tüm iletişim araçlarını dinleyebilen Echelon sistemiyle sanayi casusluğu yapmakla suçluyorlardı. Nasıl mı?

Big Brother's Watching Companies..

Tüm dünya paranoyak bir biçimde Amerika'nın ormanda yürüyen bir karıncadan bile haberdar olduğunu sanırken, 11 Eylül saldırıları ile Amerika'nın aslında burnunun ucunu bile göremeyecek durumda olduğu anlaşıldı. Ancak, Avrupalılar saldırılardan aylar önce yayınlanan raporlarında Amerika'nın elinde bulunan Echelon sisteminin tüm dünya ile iletişiminin çok çok küçük bir bölümünü izleyebilecek kapasitede olduğunu açıklamışlardı.

Birkaç ay önce İtalya'da yapılan gelişmiş ülkeler zirvesinde de, Amerikan istihbaratının, Echelon sisteminin kulaklarını İtalya'ya çevirmesini istediğini tüm gazeteler yazmıştı. Bu deliller ışığında, Echelon'un tüm dünyayı değil, sadece is-

YER İSTASYONLARI: Echelon için yer istasyonları hayati önem taşıyor.

tenilen küçük bir hedef bölgeyi izleyebilecek kapasitesi olduğu ispatlanıyordu. Ancak bu bile Avrupalıları, Japonları çıldırtmaya yetiyordu. Çünkü önemli bir ihale öncesinde veya gizli bir araştırma aşamasında, belli bir hedefe yöneltilen bu süper hassas kulaklarla, Avrupalı, Japon veya uzak doğulu bir firmanın tüm teknolojik ve mali sırları Amerika'luların eline geçebilirdi ki, bizzat başkan tarafından Amerika'nın ticari başarısını sağlamakla görevlendirilen CIA'nın yabancı şirketlerin bu sırlarını Amerika'daki rakiplerine vermeyeceğini düşünmek de saflık olurdu. Sonuçta Avrupalılar endişelerini gizleyemediler ve resmi olarak yayınlanan raporda tüm Avrupalı şirketlere, bü-

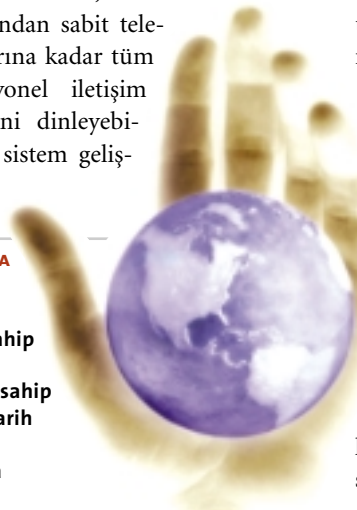
BIG BROTHER: Her şeyi izleyen, gören, bilen "Big Brother" teorisi Echelon söylentilerinin kaynağını oluşturuyor.

tün yazışmalarını ve iletişimlerini "şifreli" yapmaları tavsiye edildi.

Ne olduğu bilinmeyen, nasıl çalıştığı merak edilen efsane!

Peki, abartıldığı kadar olmadığı düşünülen ama olduğu kadarı ile bile herkesi ürüten Echelon nasıl çalışıyor? Bu sorunun cevabını kimse net bilmiyor. Zaten bu kadar kolay ve herkes tarafından bilinen bir cevap olsa, her ülke kendisine bir "Echelon" kurabilirdi. Ancak bir şekilde dünya yörüngesinde sayısız uyduya sahip Amerika'nın değişik ülkelerdeki (İngilizce konuşan müttefik ülkeler, İngiltere, Kanada, Avustralya, Yeni Zelanda..) yer istasyonlarının da yardımı ile cep telefonlarından telsizlere, internet omurgasından sabit telefon hatlarına kadar tüm konvansiyonel iletişim sistemlerini dinleyebilecek bir sistem geliş-

DÜNYA'YA HAKİM OLMAK: Bilgiye sahip olanın dünyaya sahip olacağı tarih boyunca defalarca anlaşıldı.

tirmiş olduğuna inanılıyor. Hatta Abdullah Öcalan'ın da bu sistem sayesinde yerinin tespit edildiği gazete sayfalarındaki söylentiler arasında.

Elbette şimdilik sokakta fısıldaşarak konuşan insanları dinleyemediğine inanılan bu sistemin yakında o düzeye ulaşacağı tahmin ediliyor. Sistemin izlenen trafik içindeki anahtar sözcükleri veya cümleleri saptayabilecek düzeyde olduğu ve bu sayede çok büyük bir organizasyon gerektirmeden çekirdek kadrolarla ayakta tutulmasının mümkün olduğu da düşünülüyor. Zira söz konusu büyüklükte bir sistem için çalışan binlerce memur, uzman, operatör bulunmasının sistemin gizliliği için en büyük düşman olduğu da aşikar. Yine delillerle ispatlanamasa da söylentiler bu çapta bir sistemin çalışması için mutlaka gerekli olan yer istasyonlarının nasıl gizlendiği konusunu açıklamaya çalışıyor. Büyük boyutlu uydu vericileri ve milyonlarca mesajı kontrol edecek dev bilgisayarların nereye saklandığı konusuna açıklık getirmek isteyen teorisyenler Amerika'nın dünyanın pek çok ülkesinde üs kurmak için sahip olduğu hevesin de Echelon ile açıklanabileceği görüşündeler.

"Biliyoruz var, ama resmen suçlamak için kanıtımız yok"

Şimdilik, yuvarlak ifadelerle sadece bir şüphe olduğunu kabul eden Avrupa Birliği ve değişik uzmanlık dallarındaki komplo teorisyenlerinin bilim kurgu filmlerini aratmayan senaryoları dışında Echelon hakkında elimizde net bir bilgi yok. Ancak Amerika'nın da bu sistemin varlığını kabul etmediği gibi, yalanladığını hatta son dakikada sudan bahanelerle iptal edilen New York toplantısında üst düzey CIA yetkililerin konuyu araştıran Avrupa milletvekilleri ile görüşmeyi kabul etmiş olduklarını de unutmamak gerek.

Echelon'un bu güne kadar resmi kayıtlara geçmesine neden olan tek belge ise Avrupa Birliği'nin konu hakkında hazırladığı rapordur ki o da sistemin sanayi casusluğu amacıyla kullanılabileceğini savunmaktadır. Merak edenleriniz için IT Bussines Weekly dergisinin web sitesinde (www.itb.com.tr) bu raporun bir kopyası bulunabilir. Umarız, dünya devlerinden sakladığınız ticari bir sırrınız yoktur...

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr